

факторів, які впливають на ефективність використання виробничого потенціалу. Тому в сучасних умовах управління ресурсоспоживанням як функція і вид діяльності набуває особливого значення.

Література.

1. Шаповал А. І., Шаповал А. О. Методичні підходи до формування ефективної системи управління ресурсозбереженням на підприємстві. *Механізм регулювання економіки*. 2010. № 2. С. 185–192.
2. Ильин А. И. Планирование на предприятии: Учебник. Мн.: Новое знание, 2003. 635с.
3. Адлер Ю. Восемь принципов, которые меняют мир. *Менеджмент и менеджер*. 2004. № 10. С. 11 – 18.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ПОЗИКОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Ковальова А. І., студентка

*Науковий керівник: Бугріменко Р. М., к. е. н., доцент
Харківський державний університет харчування та торгівлі*

Висока роль капіталу в економічному розвитку підприємства і забезпеченні задоволення інтересів держави, власників і персоналу, визначає його як головний об'єкт фінансового керування підприємством, а забезпечення ефективного його використання ставиться до числа найбільше відповідальних задач фінансового менеджменту.

Капітал підприємства характеризується не тільки своєю багатоаспектною сутністю, але і різноманіттям облич, у яких він виступає. Під загальним поняттям «капітал підприємства» розуміються самі різноманітні його види, що характеризуються в даний час декількома десятками термінів. Все це потребує визначеної систематизації використовуваних термінів.

Ковальов, Бланк та інші провідні фахівці [1, 2, 3] окремі види капіталу групують за такими основними класифікаційними ознаками.

1. По приналежності підприємству виділяють власний і позиковий капітал.

Власний капітал характеризує загальну вартість засобів підприємства, що належать йому на правах власності і використовуваних їм для формування визначеної частини його

активів. Ця частина активів, сформована за рахунок інвестованого в них власного капіталу, являють собою чисті активи підприємства,

Позиковий капітал характеризує кошти або інші майнові цінності, що залучаються для фінансування розвитку підприємства на поворотній основі. Всі форми позикового капіталу, яким користується підприємство, являють собою його фінансові зобов'язання, заборгованість погашену в передбачені терміни.

2. По цілям використання в складі підприємства можуть бути виділені такі види капіталу: продуктивний, позичковий і спекулятивний.

Продуктивний капітал характеризує засоби підприємства, інвестовані в його операційні активи для здійснення виробничо-збутовий його діяльності.

Позиковий капітал являє собою ту його частину, що використовується в процесі інвестування в грошові інструменти (короткострокові і довгострокові депозитні внески в комерційних банках), а також у боргові фондові інструменти (облігації, депозитні сертифікати, векселі і т.п.).

Спекулятивний капітал характеризує ту його частину, що використовується в процесі здійснення спекулятивних (заснованих на різниці в цінах) фінансових операцій (придбання активів у спекулятивних цілях і т.п.).

3. По формах інвестування розрізняють капітал у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, який використовується для формування статутного фонду підприємства. Інвестування капіталу в цих формах дозволено законодавством при створенні нових підприємств, збільшені обсягу їхніх статутних фондів.

4. За об'єктом інвестування виділяють основний і оборотний види капіталу підприємства.

Основний капітал характеризує ту частину капіталу яку використовує підприємство, що інвестована в усі види його позаобігових активів (а не тільки в основні засоби, як це часто трактується в літературі).

Оборотний капітал характеризує ту його частину, що інвестована у усі види його оборотних активів.

5. За формою перебування в процесі кругообігу, тобто в залежності від стадій загального циклу цього кругообігу, розрізняють капітал підприємства в грошовій, виробничій і товарній формах.

6. По формах власності виявляють приватний і державний капітал, інвестований у підприємство в процесі формування його статутного фонду. Такий поділ капіталу використовується в процесі класифікації підприємств по формах власності.

7. По організаційно-правових формах діяльності виявляють види капіталу: акціонерний капітал, пайовий капітал і індивідуальний капітал.

8. За характером використання в господарському процесі в практиці фінансового менеджменту виділяють працюючий і непрацюючі види капіталу.

Працюючий капітал характеризує ту його частину, що приймає особисту участь у формуванні прибутків і забезпеченні операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства.

Непрацюючий капітал характеризує ту його частину, що інвестована в активи, що не приймають особистої участі в здійсненні різноманітних видів господарської діяльності підприємства і формуванні його прибутків.

9. За характером використання власниками виділяють споживаний і що накопичується види капіталу.

Споживаний капітал після його розподілу на цілі споживання втрачає функції капіталу. Він являє собою дезінвестиції підприємства, що здійснюються з метою споживання (вилучення частини капіталу з поза оборотних і оборотних активів із метою виплати дивідендів, відсотків, задоволення соціальних потреб персоналу і т.п.).

Капітал, що накопичується, характеризує різноманітні форми його приросту в процесі капіталізації прибутку, дивідендних виплат.

10. По джерелах притягнення розрізняють національний (вітчизняний) і іноземний капітал, інвестований у підприємство. Такий поділ капіталу підприємств використовується в процесі відповідної їхньої класифікації.

11. По відповідності правовим нормам функціонування розрізняють легальний і «тіньовий» капітал, використовуваний у процесі господарської діяльності підприємства. Широко використовується на сучасному етапі економічного розвитку країни «тіньовий» капітал, є своєрідною реакцією підприємців на встановлені державою жорсткі «правила гри» в економіці, у першу чергу, на невиправдано високий рівень оподаткування підприємницької діяльності. Ріст обсягу використання «тіньового»

капіталу в господарській діяльності підприємств служить для держави своєрідним індикатором низької ефективності прийнятих рішень в області податкового регулювання використання капіталу в підприємницькій діяльності з позицій дотримання паритету інтересів як держави, так і власників капіталу.

Література.

1. Ковалёв В.В., Ковалёв Вит.В. Финансы предприятий. Учебное пособие. – М.: ООО «ВИТРЭМ», 2002. – 352 с. 154 с.
2. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. В 2-х томах. – Киев: «Ника-Центр», «Эльга», 1999. 512 с.
3. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. – Киев: «Ника-Центр», «Эльга», 1999. 592 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ УСІХ РІВНІВ УПРАВЛІННЯ

Крук О. В., студентка

Науковий керівник: Буняк Н.М., к. е. н., доцент

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Менеджер здійснює управлінську діяльність, вирішує поточні завдання, відповідає за роботу певного підрозділу чи підприємства загалом. На результат його роботи впливає не тільки діяльність колективу, який він очолює, але й організація власної праці.

Управлінська праця – це трудова, творча діяльність менеджера, яка пов'язана з координацією та регулюванням діяльності підлеглих шляхом перетворення інформації в управлінські рішення [1].

Безпосередньо не беручи участі у створенні матеріальних благ чи послуг, управлінський персонал суттєво впливає на всі виробничі чинники (людські, матеріальні, фінансові, інформаційні та ін.), приймає важливі управлінські рішення щодо виходу на нові ринки збуту, освоєння виробництва нової продукції, зменшення витрат з метою максимізації прибутку.

Предметом праці менеджера є інформація про об'єкти управління та зовнішнє середовище, в якому вони функціонують; об'єктом праці – персонал керованої системи та відносини, які виникають в процесі виконання певних функцій управління. Засобами організації праці менеджера є різні організаційна та облікова техніка, яка